

Sygnatura akt VI Ka 479/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **17 czerwca 2016** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Mierz

Sędziowie SSO Małgorzata Peteja-Żak

SSO Grzegorz Kiepura (spr.)

Protokolant Aleksandra Studniarz

przy udziale Krystyny Marchewki

Prokuratora Prokuratury Okręgowej w G.

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2016 r.

sprawy **K. S. syna H. i M.,**

ur. (...) w R.

oskarżonego art. 18§3 kk w zw. z art. 229§3 kk i art. 230§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 91§1 kk, art. 18§3 kk w zw. z art. 271§3 kk w zw. z art. 91§1 kk, art. 18§3 kk i art. 18§3 kk w zw. z art. 271§3 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 91§1 kk, art. 18§2 kk w zw. z art. 233§1 k w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 9 lutego 2016 r. sygnatura akt II K 77/13

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk i art. 624 § 1 kpk

1. uchyla punkt VIII zaskarżonego wyroku w części dotyczącej uniewinnienia oskarżonego od popełnienia czynu opisanego w punkcie I ppkt 2 części wstępnej wyroku i sprawę oskarżonego K. S. o czyn zarzucany mu w punkcie VI ppkt 2 aktu oskarżenia przekazuje Sądowi Rejonowemu w Tarnowskich Górach do ponownego rozpoznania;

2. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- ustala, iż podstawą rozstrzygnięć zawartych w punkcie I pozostają przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015 r.,

- uchyla punkt IX i na mocy art. 63 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015 r. zalicza oskarżonemu na poczet orzeczonej w punkcie VI kary łącznej grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 20.05.2008 r. do dnia 22.09.2008 r. uznając, że orzeczona grzywna została wykonana w całości;

3. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

4. zwalnia oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

VI Ka 479/16

Uzasadnienie wyroku S.O. w Gliwicach z dnia 17.06.2016r. w zakresie pkt.1

Apelacje od wyroku wywiódł prokurator zarzucając mu:

- 1) obrazę prawa materialnego, tj. art. 91 § 1 kk, poprzez niezastosowanie instytucji jednego ciągu przestępstw do czynów przypisanych oskarżonemu w pkt. II i IV sentencji wyroku, podczas gdy właściwe zastosowanie przepisu art. 91 § 1 kk obligowało sąd do takiego postąpienia;
- 2) obrazę prawa materialnego, tj. art. 4 § 1 kk, poprzez niesłuszne zastosowanie do oceny prawno - karnej czynów przypisanych w pkt. II do V oraz IX sentencji wyroku wskazanych w nich przepisów ustawy karnej w brzmieniu obowiązującym do 30.06.2015r., podczas gdy nie były one względniejsze dla oskarżonego;
- 3) obrazę prawa materialnego, tj. art. 63 § 1 kk, poprzez niewłaściwe zaliczenie na poczet wymierzonej kary grzywny okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach od 20.05.2008r. do 13.11.2008r., a więc w sposób nieodpowiadający właściwej liczbie orzeczonych stawek dziennych kary łącznej grzywny;
- 4) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wyroku, tj. art. 413 § 1 pkt. 6 kpk, poprzez niewskazanie w pkt. od II do VII oraz IX sentencji wyroku przepisu art. 4 § 1kk, jako podstawy ustawy karnej poprzednio obowiązującej;
- 5) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, poprzez niezasadne uznanie, iż oskarżony nie dopuścił się popełnienia czynu opisanego w części ogólnej pkt. I i w jego podpunkcie 2 części wstępnej wyroku, co skutkowało jego uniewinnieniem, a wynikało z niekompletności ustaleń sądu spowodowanej brakiem wyciągnięcia w oparciu o prawidłowe rozumowanie stosownych wniosków co do zachowania oskarżonego pod kątem popełnienia zarzuconego mu czynu – co znalazło wyraz w niewyczerpującym uzasadnieniu wyroku – podczas gdy całość zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności zeznania L. K. (1), oceniony zgodnie z zasadami logiki oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, pozwalał na przyjęcie, że K. S. wyczerpał swoim zachowaniem znamiona opisanego w w/w punkcie wyroku przestępstwa zakwalifikowanego w akcie oskarżenia z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 229 § 3 kk i art. 230 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;
- 6) rażąco niewspółmierność kar grzywnien wymierzonych za czyny przypisane w pkt. I i III sentencji wyroku, nie oddających w dostatecznej mierze wysokiego stopnia społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonemu czynów, wynikającej z rodzaju i charakteru naruszonych przez niego szeregu dóbr, poważnego rozmiaru groźących na skutek jego działania szkód, towarzyszącej mu motywacji, postaci zamiaru i zaplanowanego sposobu działania oraz wysokiego stopnia jego zawinienia , a także dyrektyw prewencji indywidualnej i generalnej, co doprowadziło w konsekwencji do ukształtowania rażąco niewspółmiernej kary łącznej grzywny, która nadto nie uwzględnia istnienia odległego związku przedmiotowego pomiędzy popełnionymi przez oskarżonego przestępstwami oraz nie spełnia w odniesieniu do niego celów zapobiegawczych i wychowawczych, a także kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

W oparciu o podniesione zarzuty prokurator wniósł:

- 1) uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej uniewinnienia oskarżonego od czynu opisanego w pkt. I ppkt 2 części wstępnej wyroku i przekazanie sprawy w tym zakresie sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania;
- 2) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:
 - podwyższenie za czyn wskazany w pkt. I sentencji wyroku liczby stawek dziennych wymierzonej grzywny do 200;

- ustalenie, iż czynów przypisanych oskarżonemu w pkt. II i IV sentencji wyroku dopuścił się on działając w krótkich odstępach czasu i z wykorzystaniem takiej samej sposobności, a zatem w ramach jednego ciągu przestępstw oraz wymierzenie za wymienione w w/w punktach czyny przy zastosowaniu art. 91 § 1 kk, na mocy art. 19 § 1 kk w zw. z art. 271 § 3 kk jednej kary 1 roku pozbawienia wolności oraz na mocy art. 33 § 2 kk orzeczenie jednej kary grzywny w wymiarze 120 stawek, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł;
- eliminację z podstawy prawnej wymiaru kary za czyny przypisane w punktach III i V sentencji wyroku sformułowanie: „w brzmieniu obciążającym do dnia 30.06.2015r.” oraz podwyższenie za czyny przypisane w pkt. III liczby stawek dziennych wymierzonej grzywny do 170;
- uzupełnienie podstaw prawnych orzeczeń zawartych w punktach VI i VII sentencji wyroku o art. 4 § 1 kk oraz podwyższenie liczby stawek dziennych orzeczonej kary łącznej grzywny do 410;
- poprzez zastąpienie brzmienia pkt. IX sentencji wyroku sformułowaniem: na mocy art. 63 § 1 kk zalicza oskarżonemu na poczet orzeczonej w pkt. VI kary łącznej grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 20.05.2008r. do 13.11.2008r., tj. 178 dni, przyjmując, że jeden dzień pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny i uznaje za wykonaną karę łączną grzywny w zakresie 356 stawek dziennych.

Apelacja prokuratora okazała się częściowo zasadna. W pkt. I zaskarżonego wyroku sąd rejonowy nie wskazał, że podstawą rozstrzygnięcia były przepisy kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015r., natomiast w pkt. IX dokonał nieprawidłowego zaliczenia okresu rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet orzeczonej kary łącznej grzywny – w tym więc zakresie zaskarżony wyrok należało zmienić, pozostałe zarzuty i wnioski skarżącego dotyczące rozstrzygnięć o karach nie były zasadne.

Trafny był zarzut i wniosek apelującego dotyczący pkt. VIII zaskarżonego wyroku w zakresie uniewinnienia oskarżonego od popełnienia czynu zarzuconego w punkcie VI ppkt. 2 aktu oskarżenia (pkt. I ppkt. 2 części wstępnej wyroku) tj. przestępstwa z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 229 § 3 kk i art. 230 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk. Dokonując ustaleń odnoszących się do tego czynu sąd rejonowy popełnił błąd w ustaleniach faktycznych, będący wynikiem niewłaściwej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, która nie odpowiadała kryteriom określonym w art. 7 kpk. Konsekwencją tego miało być uchylenie zaskarżonego wyroku w tej części i przekazanie sprawy sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Rację ma odwołujący wywodząc, iż przestępstwo art. 230 § 1 kk ma charakter formalny. Znamię „podejmuje” jest zrealizowane w momencie, w którym sprawca wyrazi wobec innej osoby chęć (gotowość) przystąpienia do wykonania danej czynności. Dla dokonania tego przestępstwa nie jest konieczna akceptacja przez osobę trzecią przedstawionej propozycji ani faktyczne przekazanie korzyści majątkowych. Tym bardziej nie jest konieczne ustalenie, że korzyść ta lub jej część została faktycznie przekazana osobie, która sprawę załatwia. Z zeznań świadka L. K. (2) (k. 196 – 197, k. 645 – 646), którym sąd dał wiarę, wynika tymczasem jednoznacznie, iż oskarżony K. S. podejmował się pośrednictwa w załatwianiu pozytywnych wyników egzaminu na prawo jazdy. Przekonują o tym następujące fragmenty zeznań świadka: „miałem łatwiej zdać egzamin”, „na tym spotkaniu pan S. powiedział mi, że za zdanie egzaminu muszę zapłacić. Ja przekazałem mu pieniądze”, „pan S. mówił mi, że na 99% zdam egzamin na kat. C +E”, „Ja te pieniądze płaciłem osobiście panu S.” (k. 646). W pisemnych motywach wyroku sąd rejonowy stwierdził, że uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzuconego czynu z uwagi na brak wystarczających dowodów na to, że egzaminator (...) J. N. pomógł na egzaminie L. K. (1) lub też przyjął od niego pieniądze w zamian za pomoc w zdaniu egzaminu. Zauważyć należy, że okoliczności te nie mają znaczenia z punktu widzenia realizacji przez oskarżonego znamion występku z art. 230 § 1 kk.

Mając powyższe na uwadze uchylono pkt. VIII zaskarżonego wyroku w części dotyczącej uniewinnienia oskarżonego od popełnienia czynu opisanego w pkt. I ppkt 2 części wstępnej wyroku i sprawę oskarżonego K. S. o czyn zarzucany w pkt. VI ppkt 2 aktu oskarżenia przekazano sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania. Ponownie rozpoznając sprawę co do tego czynu sąd pierwszej instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe w pełnym zakresie.

Z tych względów orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku. Na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolniono oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając wydatkami Skarb Państwa.